

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2023 m. rugpjūčio 24 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gedimino Sagačio, Jūratės Varanauskaitės ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 11 d. paduotu ieškovų A. P. ir R. P. kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 13 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Kasaciniu skundu ieškovai prašo panaikinti Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. birželio 13 d. nutarties dalį, kuria ieškinys patenkintas iš dalies ir iš ieškovų priteistas bylinėjimosi išlaidų atlyginimas, ir šioje dalyje priimti naują sprendimą ieškovų ieškinį patenkinti.

Ieškovų kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK)346 straipsnio 2 dalies 1 ir

2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas)

galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus: 1) apeliacinės instancijos teismas nepagristai nevertino pirmosios instancijos motyvų, juos pašalindamas, dėl pardavėjos pareigos atskleisti visą su parduodamu daiktu susijusią informaciją, dėl pareigos perduoti daiktą ir pardavėjos naudai priteistų bylinėjimosi išlaidų. Ieškovai šios atsakovės atsakomybės klausimą siejo su išvestiniu reikalavimu, tai yra servituto atlyginimu, kuris buvo visiškai patenkintas, todėl bylinėjimosi išlaidos atsakovei R. T. privalėjo būti priteistos iš bendraatsakovų. Tokiu būdu buvo pažeistos procesinės teisės normos (CPK 93 straipsnis) bei nukrypta nuo kasacinio teismo praktikos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. lapkričio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-256-611/2022); 2) pažeistos pardavėjo pareigas reglamentuojančios materialiosios teisės normos bei nukrypta nuo kasacinio teismo praktikos, suformuotos šioje srityje. Buvo paneigtas ieškovų pasirinktas teisių gynimo būdas dėl pirkėjų teisių gynimo (CK 1.137 ir 1.138 straipsniai), o bylinėjimosi išlaidos paskirstytos ne pagal principa "pralaimėjes moka"; 4) teismas padarė išvada, jog ieškovų teisės nebuvo pažeistos, nes servituto atlyginimas neviršijo jų pasiūlytos kompensacijos, bet nepasisakė dėl nuostolių, kuriuos ieškovai patyrė iš karto po to, kai skundžiama nutartimi buvo priteistos iš ieškovų pardavėjai įrodymų rinkimo išlaidos. Pardavėjos neatsakingo elgesio pasekmės negali būti perkeltos ieškovams; 5) apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė CPK 326 straipsnio 1 dalies 1 punktą, išnagrinėjes bylą, pakeitė pirmosios instancijos teismo sprendimo rezoliucinę dalį nuo ieškinio patenkinimo iš dalies į ieškinio patenkinimą visiškai, tačiau priteisė atsakovui D. T. kitas išlaidas; 6) teismas pažeidė CPK 93 straipsnio 1 dalį, nesivadovavo kasacinio teismo praktika dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo; 7) teismas pažeidė teisingumo principą (CPK 3 straipsnio 1 dalis), CPK 93 straipsnio 1 dalį, nes nurodė, jog ieškovų apeliacinio skundo argumentai dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo iš dalies pripažinti pagrįstais, bet bylinėjimosi išlaidų paskirstymo klausimas išsprendžiamas iš naujo. Jei klausimas dėl bylinėjimosi išlaidų išsprendžiamas iš naujo, tai reiškia, kad apeliacinio skundo argumentai nėra pagrįsti tik iš dalies. Ieškovai yra apeliaciniame procese laimėję bylą visiškai, todėl jų naudai privalėjo būti priteistas už apeliacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis iš atsakovo D. T.. Nutartyje neteisėtai yra nurodyta, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai priteisė ieškovams pusę sumos už ekspertinės išvados parengimą. Bylinėjimosi išlaidos priteisiamos pagal galutinį bylos rezultatą, bet ne pagal tai, ar teismai rėmėsi pateiktu įrodymu. Apeliacinės instancijos teismas neteisėtai nurodė, kad pagal CPK 312 straipsnį apeliaciniame skunde negalima kelti reikalavimų, kurie nebuvo pareikšti nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme, todėl apeliacinės instancijos teismas nepasisako dėl ieškovų apeliaciniame skunde nurodomo reikalavimo pripažinti, kad atsakovė R. T. pažeidė ieškovų teises (byloje atsakovei buvo pareikštas reikalavimas tik dėl galimo didesnio atlyginimo už servitutą priteisimo iš jos). Tokia išvada pažeidžia CPK 13 straipsni, 14 straipsnio 1, 2 dalis ir CPK 185 straipsnio 1 dali. Ieškovų reikalavimas pripažinti, kad atsakovė R. T. pažeidė ieškovų teises buvo suformuotas bylą nagrinėjant pirmoje instancijoje ir visuomet palaikomas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliama teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos

peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentai taip pat nepagrindžia nukrypimo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimo.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina

priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Nepriėmus kasacinio skundo, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovui A. P. (a. k. (duomenys neskelbtini) 110 (vieną šimtą dešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugpjūčio 11 d. akcinės bendrovės "Swedbank" mokėjimo nurodymu Nr. 14. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė

Dalia Vasarienė